

Webinar: Oplossingsrichtingen PAS

Inleiding

Voorzitter Boerenbond
Lode Ceyskens

Oplossingsrichtingen

8 voorstellen

Overzicht

1. Gebruik de KDW in het juiste perspectief
2. Kies voor emissiereductiedoelstellingen op sectorniveau
3. Maak gebruik van de demografie en stem timing hierop af
4. Creëer “emissieruimte” op bedrijfsniveau via opkoopregelingen en uitbollersregelingen
5. Introduceer een systeem van “landbouwemissierechten” door omvorming van de NER in LER
6. Behandel industrie en landbouw op een gelijke manier
7. Zet in op innovatie en stem timing hierop af
8. Ondersteun innovatie via een transformatiefonds

Oplossingsrichting 1 : KDW

Oplossingsrichting 1

Oplossingsrichting 1: KDW

- Habitatrictlijn: zegt niets over KDW, enkel over "*gunstige staat van instandhouding*"
- PAS-akkoord: "*Voor 2030 moet voor elk SBZ de gemiddelde overschrijding van de KDW met minstens 50% zijn gereduceerd t.o.v. 2015*"
- Dit gaat te ver: De KDW wordt niet in het juiste perspectief gebruikt + in de bepaalde gebieden kan de KDW niet worden gehaald (maatwerkgebieden)
- **KDW kan enkel een "richtwaarde" zijn (inzicht in de mate van overschrijding) maar geen harde of absolute beleidsdoelstelling.**
- **Ook in vergunningverlening mag de slinger niet doorslaan:** Modelmatig berekende drempels die tot op gramniveau reiken en geen verband houden met meetbaar en aantoonbaar effect moeten worden heroverwogen.

“Gebruik de KDW in het juiste perspectief, zowel bij het bepalen van beleidsdoelstellingen als bij het vaststellen van beoordelingskaders in de vergunningverlening”

Oplossingsrichting 1

Oplossingsrichting 2 : Sectordoelstellingen

Oplossingsrichting 2

Oplossingsrichting 2 : sectordoelstellingen

- Geen bronmaatregelen op bedrijfs - en stalniveau meer
- Maar sectordoelstelling – deelsectordoelstellingen – taakstelling op bedrijfsniveau
- Stoppers kunnen mee in rekening worden gebracht
- Basis voor instrument: LER (landbouwemissierechten) (zie verder)

“Kies voor emissiereductiedoelstellingen op sectorniveau en op deelsectorniveau en stap af van bronmaatregelen op bedrijfs- en stalniveau. Alleen op deze manier kunnen de emissies van stoppende bedrijven mee in rekening worden gebracht en kan werk worden gemaakt van een LER-systeem.”

Oplossingsrichting 2

Oplossingsrichting 3 : Demografie

Oplossingsrichting 3

Oplossingsrichting 3 : demografie

	% van de <u>dieren</u> bij 50+'ers	% van de <u>emissies</u> bij 50+'ers
Melkkoeien	39%	39%
Zoogkoeien	56%	56%
Vleesvarkens	47%	51%
Zeugen	39%	43%
Legkippen	53%	52%
Vleeskippen	44%	50%
Totaal	45%	48%

➔ Bijna de helft van de dieren én van de emissies zit bij 50+'ers

Oplossingsrichting 3 : demografie

Slechts 12% van de 50+'ers heeft een opvolger

Deze evolutie kan (tegen 2037 of vroeger) aanleiding geven tot 42% minder ammoniakemissies.

Potentieel inzake emissiereducties – mits de nodige instrumenten worden uitgewerkt

Oplossingsrichting 3 : demografie

- De evoluties in de demografie (natuurlijke afvloei) als uitgangspunt nemen voor een haalbare timing in PAS-beleid (en niet zozeer "2030")
- Instrumenten: stopzettersregeling voor 50 +/- uitbollersregeling (zie verder)

“Maak gebruik van de demografie en houd bij het vastleggen van een timing voor het emissiereductiebeleid rekening met de te verwachten demografische evoluties in de land- en tuinbouwsector i.p.v. strak vast te houden aan de “2030-timing”. Er moeten ook instrumenten worden ontwikkeld die op deze evoluties inspelen.”

Oplossingsrichting 3

Oplossingsrichting 4 : Opkoopregelingen en uitbollersregeling

Oplossingsrichting 4

Oplossingsrichting 4 : opkoopregelingen en uitbollersregeling

Emissieruimte creëren voor “blijvers” door:

- Vrijwillige opkoopregeling varkens en donkeroranje bedrijven
- Uitbollersregeling (50+, intekenperiode, bedrijf verderzetten en vergunning desgevallend verlengen tot op datum X, geen tussentijdse emissiereductieplicht, op datum X worden NER/LER automatisch ingetrokken, zeker dat emissies op datum X verdwijnen)

Beleid vrijkomende agrarische sites: sloop en onthardingsregeling, afwegingskader zonevreemde functiewijzigingen en agrarisch hergebruik

“Creëer “emissieruimte” op bedrijfsniveau via opkoopregelingen en uitbollersregelingen die aanleiding geven tot het herleiden van de emissiereductiedoelstellingen van de deelsectoren. Tevens is een gedifferentieerd beleid inzake vrijkomende agrarische sites noodzakelijk waarbij ook de nodige instrumenten worden uitgewerkt en middelen worden voorzien.”

Oplossingsrichting 4

Oplossingsrichting 5 : LER-systeem (LandbouwEmissieRechten)

Oplossingsrichting 5

Wat is een LER-systeem?

- Systeem van verhandelbare “landbouwemissierechten”, verhandelbaar over **gans Vlaanderen**
- Enkel **binnen de landbouwsector** verhandelbaar
- Doelstelling: emissiereductiedoelstellingen vanuit PAS-beleid **effectief realiseren** (borging/garantie). Er is een rechtensysteem nodig om garantie te bieden dat emissiereductiedoelstellingen worden bereikt.
- De PAS-emissiereductietaakstelling wordt in de LER doorgerekend. LER is **gesloten systeem** van emissierechten geplafonneerd door PAS-emissiereductietaakstelling
- Niet wenselijk om 2 systemen naast elkaar te behouden: NER (nutriëntenbeheer) en LER (emissiereductie): dus **NER omvormen naar LER**

Waarom een LER-systeem?

- Instrument legt niet op “hoe” de emissiereductietaakstelling moet worden gerealiseerd
 - ! Meer “vrijheid” op bedrijfsniveau om te beslissen (minder dieren, LER bijkopen, intern salderen, ..) (↔ maatregelen op stalniveau)
- Basis LER : Aantal dieren x emissiefactor, **rekening houdend met reeds gedane inspanningen** (vb. stalsystemen) waarop emissiereductietaakstelling wordt verrekend
- Op datum X (in de toekomst) moet bedrijf zorgen dat verhouding emissies/LER **in balans** zijn en dat de emissies gedaald zijn tot minstens op het niveau van de toegekende LER of dat er LER worden bijgekocht.
- Naast de benodigde LER zal bedrijf uiteraard ook steeds een omgevingsvergunning moeten hebben

Concreet voorbeeld – toekomstige situatie op twee bedrijven

Stel Z% = 25%

	# dieren 2022	Emissie per dier	Red% 2022	Emissie 2022	LER toegekend op X
Bedrijf 1	100	10	0%	1000	750
Bedrijf 2	100	10	25%	750	750
				1750	1500

$$\# \text{ dieren} \times \text{emissie per dier} \times (1 - \text{Red}\%) = \text{Emissies}$$

“Introduceer een systeem van “landbouwemissierechten” door omvorming van de NER in LER. Dit systeem biedt de garantie dat emissiereductietaakstellingen ook effectief worden gerealiseerd en gewaarborgd en heeft ook het voordeel dat ontwikkelkansen op bedrijfsniveau niet a priori worden gehypothekeerd.”

Oplossingsrichting 5

Oplossingsrichting 6 : Gelijke behandeling industrie/landbouw

Oplossingsrichting 6

Oplossingsrichting 6 : gelijke behandeling industrie/landbouw

Gelijke behandeling op vlak van
vergunningverlening:

- Voortoetsdrempels
- Beoordelingskaders vergunningverlening

“Behandel industrie en landbouw in het kader van vergunningverlening op een gelijke manier”

Oplossingsrichting 6

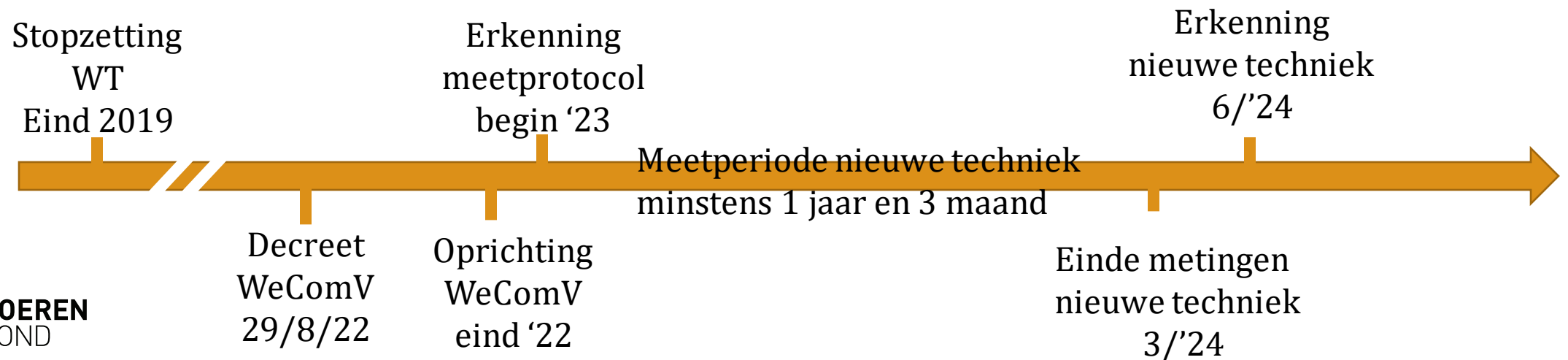
Oplossingsrichting 7 : Innovatie

Oplossingsrichting 7

Oplossingsrichting 7 : innovatie

Innovatie is niet voor morgen...

- WeComV pas samengesteld
- Proefstalregeling is er niet
- Lange erkenningsprocedure (erkenning meetprotocol, meten, ...)
- Implementatie heeft tijd nodig

Oplossingsrichting 7 : innovatie

- Zet **maximaal en versneld** in op innovatie (haalbaar en betaalbaar erkenningstraject, proefstalregeling, managementtechnieken, ...)
- Stem de timing emissiereductie/innovatie op elkaar af i.p.v. vast te houden aan "2030"

“Zet maximaal en versneld in op innovatie en stem de (timing van) het emissiereductiebeleid af met de snelheid van (noodzakelijk te realiseren) innovatie i.p.v. strak vast te houden aan de “2030-timing”.

Oplossingsrichting 7

Oplossingsrichting 8 : Transformatiefonds

Oplossingsrichting 8

Oplossingsrichting 8 : transformatiefonds

- Er moeten **substantiële budgetten** komen over meerdere jaren om bedrijven aan te passen
- Deze middelen moeten **in verhouding** zijn tot het ambitieniveau
- Middelen moeten **prioritair** gaan naar de blijvers
- **Los van** bestaande VLIF-middelen en VLIF-werking

“Ondersteun innovatie via een transformatiefonds, zonder de VLIF-werking en het VLIF-budget in het gedrang te brengen.”

Oplossingsrichting 8

Overzicht

1. Gebruik de KDW in het juiste perspectief
2. Kies voor emissiereductiedoelstellingen op sectorniveau
3. Maak gebruik van de demografie en stem timing hierop af
4. Creëer “emissieruimte” op bedrijfsniveau via opkoopregelingen en uitbollersregelingen
5. Introduceer een systeem van “landbouwemissierechten” door omvorming van de NER in LER
6. Behandel industrie en landbouw op een gelijke manier
7. Zet in op innovatie en stem timing hierop af
8. Ondersteun innovatie via een transformatiefonds

Conclusie

Voorzitter Boerenbond
Lode Ceyskens

Aanpak stikstofproblematiek – impact op landbouwers

De huidige **rechtsonzekerheid** weegt op onze landbouwers:

- *Kan ik mijn bedrijf nog verder zetten?*
- *Wat met alle investeringen die ik al gedaan heb, maar die toch niet voldoende blijken zijn?*
- *Vergunningenstop?*

Boerenbond komt zelf met oplossingen

media 14/12/'22

nieuws

WOENSDAG 14 DECEMBER 2022 hbvl.be

4

De Boerenbond neemt met een eigen stikstofplan de vlucht vooruit. **Anders dan de Vlaamse regering rekent de Boerenbond erop dat een groot aantal oudere landbouwers de komende jaren stopt.** De organisatie vraagt extra geld om die oudere boeren uit te kopen.

Boerenbond heeft eigen stikstofplan: koop boeren zonder opvolger uit

LANDBOUW
LEUVEN

Timmie van Diepen

De stikstofuitstoot in Vlaanderen moet omlaag. Daar is ook de Boerenbond het mee eens. Maar voorzitter Lode Ceysens waarschuwt dat Vlaanderen zich juridisch volledig zal vastrijden als het voortgaat op de ingeslagen weg van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Kritiek punt blijft volgens de Boerenbond de eenzijdige eis voor de landbouw, terwijl de industrie buiten schot blijft.

Binnen dit en enkele weken, wellicht niet meer voor Kerstmis, moeten de 21.000 bezwaren tegen het stikstofplan politiek worden behandeld. Het gaat dan om de bezwaren die mogelijke juridische problemen aan het licht hebben gebracht. Intussen zijn daarover de eerste voorzichtige gesprekken binnen de Vlaamse regering begonnen. Maar de Boerenbond wil niet wachten op een politiek akkoord en legt nu een eigen stikstofplan op tafel. "Omdat we vinden dat we zelf ook oplossingen moeten aanreken", zegt Ceysens. Dat plan bestaat uit drie pijlers.

1 Geen harde grens meer voor stikstofneerslag

De Boerenbond wil dat de zogenaamde Kritische Depositiewaarde (KDW) niet langer als een harde doelstelling wordt gebruikt. Die waarde is de grens waarboven een habitat significant wordt aangetast door de verzurende of vermestende invloed van de stikstofneerslag. "Neem nu het Turnhouse Vennegebied: daar liet de jaarlijkse erens op 6 kg stik-

In de huidige stikstofplannen wordt geen rekening gehouden met stoppende landbouwers. Onterecht, zo vindt de Boerenbond. 10/10

Alternatief stikstofplan Boerenbond mikt op oudere landbouwers

Volgens de Boerenbond kijkt Vlaanderen te weinig naar de stikstofwinst die te rapen valt bij oudere boeren en zijn de huidige doelen daardoor onhaalbaar. Terwijl de politieke discussie weer op gang komt, stelt de organisatie een aanpak met uitstootrecht ten voor.

PIETER LAMBRECHT

In afwachting van wat politiek uit de bus komt, heeft de Boerenbond een alternatieve aanpak klaar om de stikstofuitstoot in de Vlaamse landbouw naar beneden te halen. Het is een opmerkelijker zet om de afwikkeling van het explosieve dossier, dat na het verwerken van 20.000 bezwaarschriften straks weer op de tafel van de Vlaamse regering belandt, een andere richting uit te sturen.

De redenering van de sectororganisatie is dat het stikstofakkoord van begin dit jaar de Vlaamse landbouwers disproportioneel hard treft. "Het gaat een sociaal economisch

DE ESSENTIE

- ▶ Nu het stikstofdossier opnieuw op de tafel van de Vlaamse regering belandt, stelt de Boerenbond een alternatieve aanpak voor.
- ▶ De redenering is dat nog een pak reductiewinst geboekt kan worden bij oudere landbouwers die geen opvolger hebben. De plannen van de regering houden daarmee te weinig rekening, zegt de sectororganisatie.
- ▶ Een handelsmechanisme waarin boeren stikstofuitstootrechten kunnen aan- en verkopen, moet het nieuwe systeem sturen.

Het stikstofvoorstel van de regering gaat een sociaal-economisch bloedbad aanrichten in de Vlaamse land- en tuinbouw.

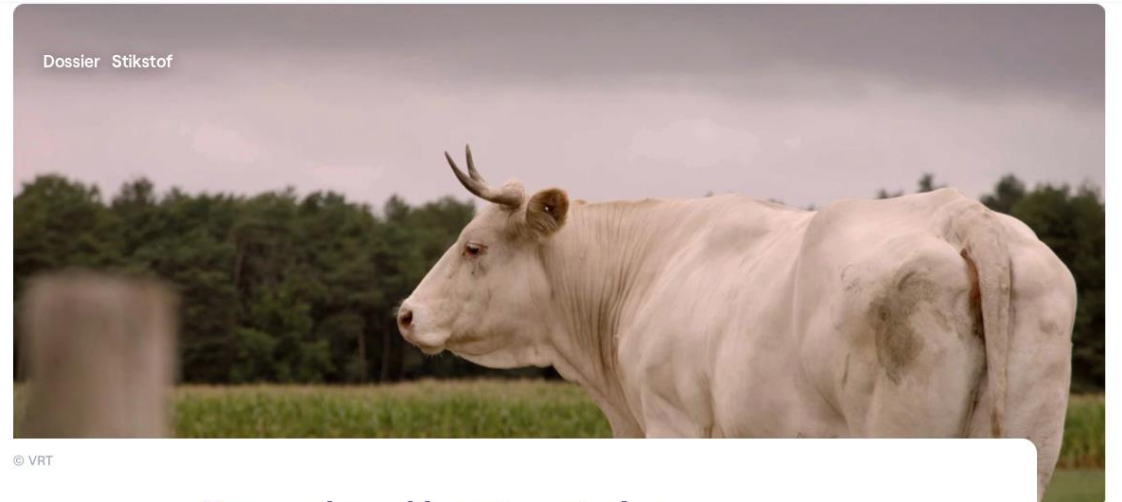
LODE CEYSENS
VOORZITTER BOERENBOND

terecht in de groep overblijvers die zich aan haalbare reductiedoelstellingen moeten houden."

Het belangrijkste instrument om de nieuwe doelstellingen te halen, is - behalve innovatie of minder dieren houden - wat de Boerenbond 'landbouwenmissie-rechten' noemt. Zoals in het Europees landstelsel van CO₂-rechten, zouden boeren kunnen uitstoot met de aan- of de verkoop van zulke stikstofrechten in regel moeten brengen.

Met cijfers van zijn studie heeft

Dossier Stikstof

© VRT

Boerenbond komt met eigen stikstofplan: "Vergoed oudere boeren die weldra met pensioen gaan"

Boerenbond komt zelf met oplossingen

- Boerenbond **wacht** – *in tegenstelling tot de overheid* – **niet** af en **reikt de hand uit voor oplossingen**
- Zelf opening creëren om aan tafel te gaan over stikstof
- Oplossingen doen geen afbreuk aan de meer dan 20 000 ingediende bezwaarschriften
- **Duidelijkheid** voor onze boeren
- Geen pleidooi voor 50+ boeren om te stoppen, ook voor hen bieden we toekomstperspectief

“Als iedere boer zonder opvolgers stopt, vermindert de stikstofuitstoot tegen 2037 met 42 procent. Dat is al twee derde van onze doelstelling”

Lode Ceyskens
Voorzitter Boerenbond

FOTO LD

Affiche-actie

#BOEREN BROODNODIG

www.boerenbroodnodig.be

zonder onze boeren geen friet

#BOEREN
BROOD
NODIG

www.boerenbroodnodig.be

Steun
de boer

VOLMONDIG

Boodschap

- Oproep: Breng een affiche naar de frituur/ slager/ supermarkt ... in jouw gemeente of stad
- **Positieve actie** in kader van #boerenbroodnodig
 - ook dit soort 'zachte' acties zijn belangrijk
- Sector op positieve manier onder de aandacht brengen, gesteund door de hele keten

Hoe bestellen?

- Affiches kunnen besteld worden vanaf dinsdag 20 december via website www.boerenbroodnodig.be/affiches
 - GRATIS
 - Per 5 af te nemen
 - Levering van affiches op doorgegeven adres

Affiche-actie

#BOEREN BROODNODIG

www.boerenbroodnodig.be

zonder onze boeren geen friet

#BOEREN
BROOD
NODIG

www.boerenbroodnodig.be

Steun
de boer

VOLMONDIG

